

Natura 2000 fenntartási terv

Csorvási löszgyep kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUKM20007)

Ügyfél:
Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság

Partner:
CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

2014

Tartalomjegyzék

<u>I. Natura 2000 fenntartási terv</u>	
1. A terület azonosító adatai	3
1.1. Név	3
1.2. Azonosító kód	3
1.3. Kiterjedés	3
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	3
1.5. Érintett települések	3
1.6. Egyéb védettségi kategóriák	3
1.7. Tervezési és egyéb előírások	4
2. Veszélyeztető tényezők	4
3. Kezelési feladatok meghatározása	6
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	6
3.2. Kezelési javaslatok	6
3.2.1. Élőhelyek kezelése	7
3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok	7
3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok	7
3.2.1.2.1. KE1 kezelési egység	7
3.2.1.2.2. KE2 kezelési egység	8
3.2.1.2.3. KE3 kezelési egység	9
3.2.1.2.4. KE4 kezelési egység	10
3.2.2. Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés	11
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	11
3.2.4. Kutatás, monitorozás	12
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében	12
3.3.1. Agrártámogatások	12
3.3.1.1. Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer	12
3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer	12
3.3.2. Pályázati források	12
3.3.3. Egyéb	13
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja	13
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	13
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	14
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	15
<u>II. Térképek</u>	
1. A tervezési terület áttekintő térképe	18
2. A tervezési terület kezelési egységeinek áttekintő térképe	19

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Csorvási löszgyep kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A tervezési terület áttekintő térképét az 1. számú térkép melléklet tartalmazza.

1.2. Azonosító kód

HUKM20007

1.3. Kiterjedés

12,91 ha

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípus a hivatalos Natura 2000 adatbázis (Standard Data Form, SDF) 2013-as állapota alapján kerül felsorolásra. Az adatbázis megtalálható a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságon.

Élőhelyek:

Élőhelytípus neve	Élőhelytípus kódja
Síksági pannon löszgyep*	6250

*kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípus

1.5. Érintett települések

Békés megye: Csorvás

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védeltségi kategóriák

Átfedő Natura 2000 területtel nem érintett.

Országos jelentőségű védett természeti terület: Körös-Maros Nemzeti Park (KMNP) Csorvási löszgyep – 2 ha, átfedő terület nagysága 2 ha.; védetté nyilvánító jogszabály száma: 3/1997. (I.8.) KTM rendelet.

Helyi jelentőségű védett természeti területek: Vasúti töltés ösgyepje az orosházi határig TE (Csorvás 0182/1, 0183 hrsz.); Sarkadi dülő akácfaí TE (Csorvás 0193 hrsz.); védetté nyilvánító jogszabály száma: Csorvás Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2011. (X.28.) önkormányzati rendelete.

Ex lege védett területtel nem érintett.

Országos Ökológiai Hálózattal való érintettség: 12,37 ha ökológiai folyosót érint.

1.7. Tervezési és egyéb előírások

- Országos Területrendezési Tervekről szóló 2003. évi XXVI. Törvény
- Békés megye megyei területrendezési terve (11/2012. (VI.27.) önkormányzati rendelettel módosított 15/2005. (X.7.) KT. sz. rendelet)
- Csorvás város településrendezési terve a helyi önkormányzatnál lelhető fel (Csorvás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 7/2004.(II.27.) rendelete)
- A vadgazdálkodási üzemterv az alábbi:
 - Csorvási Vadásztársaság (04-953710-1-4-1) vadgazdálkodási üzemterve, Érvényesség: 2017
- Csorvás város településrendezési terve: 7/2004.(II.27.) rend.
- Fajvédelmi tervek: Erdélyi hérics (*Adonis x hybrida*) KvVM-TvH (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Természetvédelmi Hivatal), 2006 (Megj.: Az új taxonómiai kutatások alapján a volgamenti hérics (*Adonis volgensis*) él a területen, a fajmegőrzési tervben foglaltak így erre a fajra vonatkoznak.)

2. Veszélyeztető tényezők

Kód (új)	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A07	Biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata	H	95	síksági pannon löszgyepek (6250) A vegyszerek használata az élőhelyek gyomosodását okozza, illetve a fajok pusztulását okozhatja.
D01.01	Ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak	L	5	síksági pannon löszgyepek (6250) A löszgyep melletti földutakat gépjárművek használják, a rossz szakaszokat sokszor a gyepre ráhajtván kerülnek ki, így taposva az élőhelyet.
D01.04	Vasútvonalak	L	5	síksági pannon löszgyepek (6250) A vasútvonal szervízútja a gyep mellett vezet, sokszor a gyepet is tapossák a járművek.
F04.01	Növények kiásása	L	3	síksági pannon löszgyepek (6250) A kiásás a volgamenti héricset érinti, a növények kiásásával az élőhely is károsodik.

I01	Idegenhonos inváziós fajok jelenléte	L	2	síksági pannon löszgyepek (6250) Az inváziós fajok átalakítják az élőhelyek szerkezetét, agresszív terjedésükkel kiszorítják az őshonos fajokat. A területen elsősorban az akác jelent gondot.
I02	Problémát jelentő őshonos fajok	M	15	síksági pannon löszgyepek (6250) Elsősorban a nád terjedése veszélyezteti az élőhelyet, átalakítja annak szerkezetét. Hörcsög gradációs években az állatok lerágják a volgamenti hérics terméseket, így a növény nem tud szaporodni.
L10	Egyéb természeti katasztrófa	L	8	síksági pannon löszgyepek (6250) Csapadékos időszakban belvíz gyűlik össze egyes részekben, ami az élőhely károsodását okozza, illetve a volgamenti héricset veszélyezteti.

A tervezési területre kívülről ható veszélyeztető tényezők:

Kód (új)	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A07	Biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata	H	95	síksági pannon löszgyepek (6250) A vegyszerek használata az élőhelyek gyomosodását okozza, illetve a fajok pusztulását okozhatja.
D01.01	Ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak	L	5	síksági pannon löszgyepek (6250) A löszgyep melletti földutakat gépjárművek használják, a rossz szakaszokat sokszor a gyepre ráhajtván kerülnek

				ki, így taposva az élőhelyet.
D01.04	Vasútvonalak	L	5	síksági pannon löszgyepek (6250) A vasútvonal szervízútja a gyep mellett vezet, sokszor a gyepet is tapossák a járművek.
I01	Idegenhonos inváziós fajok jelenléte	L	2	síksági pannon löszgyepek (6250) Az inváziós fajok átalakítják az élőhelyek szerkezetét, agresszív terjedésükkel kiszorítják az őshonos fajokat. A területen elsősorban az akác jelent gondot.
I02	Problémát jelentő őshonos fajok	M	15	síksági pannon löszgyepek (6250) Elsősorban a nád terjedése veszélyezteti az élőhelyet, átalakítja annak szerkezetét. Hörcsög gradációs években az állatok lerágják a volgamenti hérics terméseket, így a növény nem tud szaporodni.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A fő célkitűzés a területen a jelölő élőhelytípus, a síksági pannon löszgyepek megőrzése, természetességének növelése, illetve lehetséges mértékű élőhely-rehabilitációja, valamint a volgamenti hérics (*Adonis vologensis*) állományának szinten tartása, illetve növekedésének biztosítása. A célkitűzést aktív élőhely kezeléssel (kaszálással), a nád állományának visszaszorításával, terjedésének megakadályozásával, a gépjárművek okozta taposó hatás megszüntetésével lehet megvalósítani. A kedvező természetvédelmi helyzet helyreállítása a korábban szántóként művelt puffer területeken a spontán visszagyepesedési folyamatok elősegítésével (a területek kaszálásával), valamint a löszgyep társulásra jellemző generalista és specialista növényfajok magjainak elszórásával valósítható meg.

3.2. Kezelési javaslatok

A 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 4. § 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

A fenntartási tervben szereplő kezelési javaslatok meghatározása kezelési egységenként történik. Egy kezelési egységbe az élőhelyvédelmi vagy fajvédelmi szempontból hasonlóan kezelt területek tartoznak. A kezelési egységek lehatárolása élőhelytípusok szerint történt. Az élőhelytípusok leírása az ÁNÉR 2011 (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer 2011-es verziója) szerint történt. A kezelési egységek határa nem feltétlenül követi az ingatlan-nyilvántartási határokat, mivel sok esetben a nyilvántartott és valós területhasználat eltér. A tervezési területen 4 kezelési egység került kialakításra.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok

Csapadékos időszakban gépjárművel történő közlekedésre nem csak a meglévő földutak nyomvonalát használják, hanem a sáros, összeszabdalt részeket kerülgetve a földút melletti területekre is ráhajtanak, gyepterületek esetében ezzel az élőhelyek károsodását okozva. Ezért fontos csak a meglévő nyomvonalak használata.

A Sarkadi dűlő melletti keleti és nyugati puffer terület (KE2 kezelési egység) esetében szükséges a gyepterület művelési ágba történő átminősítés.

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok

3.2.1.2.1. KE1 kezelési egység

A) Kezelési egység meghatározása:

A vasúti mezsgye menti és a Sarkadi tanyánál lévő löszgyep tartozik ebbe a kezelési egységbe.

Az érintett területek kiterjedése: 3,35 ha.

B) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

a) Az alábbi ÁNÉR 2011 kódú területek tartoznak ide:
H5a - löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek
S7 - nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

b) Az alábbi Natura 2000 élőhelyek tartoznak ide:
6250 - síksági pannon löszgyepek

C) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A tervezési terület által érintett vadgazdálkodási egységek érvényes vadgazdálkodási üzemtervei értelmében a Natura 2000 területeken tilos olyan tevékenységet folytatni, amely a jelölő fajok állományát és/vagy a jelölő élőhelytípus fennmaradását veszélyezteti.
- A területet évente egyszer, nyár végén-ősz elején kell kaszálni kézi erővel, kivéve a nádasodó foltokat, amiket évente kétszer kell kaszálni június-július folyamán először, majd nyár végén-ősz elején másodszor.
- Hóolvadást követően 5 évente egyszer le kell perzselni a gyepet.

D) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

Gyepterületek esetében a kötelezően betartandó előírások a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendeletben szerepelnek.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Mivel a területen gazdálkodás nem folyik, a nemzeti park igazgatóság az élőhely, illetve a volgamenti hérics védelme érdekében a területet speciális módon kezeli, így a gazdálkodók számára önkéntesen vállalható előírás-javaslatok feltüntetése nem releváns a területen.

E) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A Sarkadi-dűlőnél a kipusztuló fehér akácok helyett kocsányos tölgyet, magyar kőrist, vadkörte, tatárjuhárt kell telepíteni.

A vasút menti fehér akácokat ki kell irtani.

F) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe tartozó gyepterületen az ott található természeti értékek, különösen a volgamenti hérics (*Adonis vologensis*) védelme érdekében szükséges a speciális kezelés. A rendszeres kezelés megakadályozza a gyepek nádasodását, gyomosodását, az agresszív inváziós fajok terjedését. Az esetileg alkalmazott perzselés segíti a volgamenti hérics szaporodását.

A területen a természetesség növelése érdekében van szükség a tájidegen fák eltávolítására.

3.2.1.2.2. KE2 kezelési egység

A) Kezelési egység meghatározása:

A Sarkadi tanyánál lévő keleti és nyugati puffer terület tartozik ide.
Az érintett területek kiterjedése: 2,58 ha.

B) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

a) Az alábbi ÁNÉR 2011 kódú területek tartoznak ide:
OC - jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
S7 - nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

b) Natura 2000 élőhelytípusok nem tartoznak a kezelési egységbe.

C) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A tervezési terület által érintett vadgazdálkodási egységek érvényes vadgazdálkodási üzemtervei értelmében a Natura 2000 területeken tilos olyan tevékenységet folytatni, amely a jelölő fajok állományát és/vagy a jelölő élőhelytípus fennmaradását veszélyezteti.
- A területet évente egyszer, szükség esetén kétszer kell kaszálni gépi kaszálással.

D) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

Gyepterületek esetében a kötelezően betartandó előírások a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendeletben szerepelnek.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

A kezelési egységbe tartozó részen a nemzeti park igazgatóság az élőhely, illetve a volgamenti hérics védelme érdekében a területet speciális módon kezeli, így a gazdálkodók számára önkéntesen vállalható előírás-javaslatok feltüntetése nem releváns a területen.

E) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A tövises lepényfa és fehér akác csoportokat ki kell vágni és helyettük kocsányos tölgyet, magyar kőris, vadkörte, tatárjuhárt kell telepíteni.

F) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe tartozó területek visszagyepesedő egykori szántók, ahol még a gyomfajok az uralkodók. A gyomosodás visszaszorítása, a spontán gyepesedési folyamatok elősegítése és felgyorsítása érdekében szükségesek a kezelési előírások, javaslatok.

A területen a természetesség növelése érdekében van szükség a tájidegen fák eltávolítására.

3.2.1.2.3. KE3 kezelési egység

A) Kezelési egység meghatározása:

A földutak tartoznak ide.

Az érintett területek kiterjedése: 4,63 ha.

B) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

a) Az alábbi ÁNÉR 2011 kódú területek tartoznak ide:
U11 - út- és vasúthálózat

b) Natura 2000 élőhelytípusok nem tartoznak a kezelési egységbe.

C) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A tervezési terület által érintett vadgazdálkodási egységek érvényes vadgazdálkodási üzemtervei értelmében a Natura 2000 területeken tilos olyan tevékenységet folytatni, amely a jelölő fajok állományát és/vagy a jelölő élőhelytípus fennmaradását veszélyezteti.

D) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A KE3 kezelési egység vonatkozásában nincsenek kötelezően betartandó előírások.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Önkéntes fejlesztési javaslat megnevezése
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.

E) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A vasút menti területen cél a csatorna menti földút nyomvonalának áthelyezése a csatorna szántók felőli oldalára.

F) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe tartozó utak mentén található cserjefajok sok állatfaj számára nyújtanak élőhelyet, ezért van szükség az esetleges cserjeirtás időbeli korlátozására.

A földút nyomvonalának áthelyezésével kiküszöbölhető a gépjárművek által okozott taposás.

3.2.1.2.4. KE4 kezelési egység

A) Kezelési egység meghatározása:

A csatorna menti, illetve a vasúti síntől keletre elhelyezkedő keskeny sávok tartoznak ide. Az érintett területek kiterjedése: 2,33 ha.

B) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

a) Az alábbi ÁNÉR 2011 kódú területek tartoznak ide:
OC - jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
P2c - idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű fajok uralta állományok
RA - őshonos fajú facsoportok, fásorok, erdősávok

S7 - nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

b) Natura 2000 élőhelytípusok nem tartoznak a kezelési egységbe.

C) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A tervezési terület által érintett vadgazdálkodási egységek érvényes vadgazdálkodási üzemtervei értelmében a Natura 2000 területeken tilos olyan tevékenységet folytatni, amely a jelölő fajok állományát és/vagy a jelölő élőhelytípus fennmaradását veszélyezteti.

D) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A KE4 kezelési egység vonatkozásában nincsenek kötelezően betartandó előírások.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Önkéntes fejlesztési javaslat megnevezése
GY27	Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.

E) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A KE4 kezelési egység vonatkozásában nincsenek élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok.

F) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe tartozó területen található fa- és cserjefajok sok állatfaj számára nyújtanak élőhelyet, ezért van szükség az esetleges cserjeirtás időbeli korlátozására.

3.2.2. Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Az élőhely-rekonstrukciós beavatkozások célja a területre jellemző természetközeli állapotok helyreállítása, az élőhelyek természetközeli állapotának megőrzése, a természetesség növelése, a területen előforduló fajok populációinak fenntartása, illetve növelése.

A KE1, KE2 és KE3 kezelési egységeknél szerepelnek előírás-javaslatok az élőhely-rekonstrukcióra és élőhelyfejlesztésre vonatkozóan.

A pályázati forrásokból megvalósítandó élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatokat a 3.3.2. fejezet ismerteti.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

Az élőhelyek megfelelő kezelésével biztosítható a tervezési területen élő védett, fokozottan védett, vagy regionális szempontból kiemelten fontos fajok fennmaradása.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A területen élő legfontosabb természeti érték, a volgamenti hérics (*Adonis vologensis*) állományának felmérését minden évben el kell végezni.

A területkezelések hatásainak nyomon követése érdekében a gyepterületeken (KE1 kezelési egység) és a puffer területeken (KE2 kezelési egység) 3-5 évente cönológiai felvételeket kell készíteni.

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület 9 %-a (1,51 hektár) országos jelentőségű védett természeti terület, mely rész esetében a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásai az irányadók, a tervezési terület országos jelentőségű védett természeti területen kívül eső része esetében a 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési terület 77 %-a (10,35 hektár) helyi jelentőségű védett természeti emlékek minősül, mely területrészre a 15/2011. (X.28) számú önkormányzati rendeletben foglaltak határoznak meg további szabályokat.

A tervezési terület az országos ökológiai hálózat egyes elemeivel is átfedésben van (ld. 1.6. fejezet).

A tervezési terület teljes egészében állami tulajdonban van.

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer

Mivel a tervezési terület két útmezsgyét és egy vasúti mezsgyét érint, a területen hagyományos értelemben vett gazdálkodás nem folyik. A területet a nemzeti park igazgatóság az élőhely, illetve a volgamenti hérics védelme érdekében speciális módon kezeli, ezért az agrártámogatási rendszer vizsgálata nem releváns a területen.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Mivel a 3.3.1.1. alfejezetben ismertetettek szerint a tervezési területen hagyományos értelemben vett gazdálkodás nem folyik, így az agrártámogatási rendszer működésével kapcsolatos javaslattétel nem releváns a területen.

3.3.2. Pályázati források

Az élőhely-rekonstrukciós beavatkozások célja a területre jellemző természetközeli állapotok helyreállítása, az élőhelyek természetközeli állapotának megőrzése, a természetesség növelése, a területen előforduló fajok populációinak fenntartása, illetve növelése.

KEHOP forrásból az alábbi intézkedéseket tervezi megvalósítani a nemzeti park igazgatóság a saját vagyongazdálkodási területein:

- A vasút menti területen cél a csatorna menti földút nyomvonalának áthelyezése a csatorna szántók felőli oldalára

- A puffer területeken található tövises lepényfa és fehér akác csoportokat ki kell vágni és helyettük kocsányos tölgyet, magyar kőris, vadkörte, tatárjuhart kell telepíteni. Ezeket a fákat a Sarkadi dűlő kipusztult akácfa helyett is lehet telepíteni.
- A vasút mentén található fehér akácokat ki kell irtani.

A Sarkadi dűlő melletti keleti és nyugati puffer terület esetében szükséges a gyep művelési ágba történő átminősítés.

3.3.3. Egyéb

A kezelési feladatok, a fenntartási terv céljainak megvalósulását elősegítő munkák közfoglalkoztatottak bevonásával valósulnak meg.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

A fenntartási terv egyeztetését az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 4.§ 4. pontja, illetve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól 43/2012. (V. 3.) VM rendelet alapján szükséges elvégezni. Az egyeztetés a 3.4.1. fejezetben felsorolt hat különböző kommunikációs eszköz segítségével zajlik.

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

1. Jegyzőkönyvezett terepbejárás: személyes megkeresések a földhasználók véleményének, javaslatainak kikérése érdekében.
Jegyzőkönyvezett terepbejárás időpontja: 2013. szeptember 18.
A terepbejárás során felkeresett érintettek (5 fő) a Natura 2000 fenntartási tervek készítésével kapcsolatos véleményüket egy előre elkészített kérdőív segítségével fejthették ki.
2. Önkormányzati közzététel: a fenntartási terv elérhetősége, a mind szélesebb körű ismertség, nyilvánosság és véleménynyilvánítás biztosítása.
Az önkormányzati közzététel 2014. július 28. – aug. 1. között a 3.4.2. pontban feltüntetett, a természetmegőrzési terület által érintett önkormányzat részére megküldött fenntartási terv tervezet véleményezhetőségét szolgáló 15 napos önkormányzati kifüggesztés keretében történt. A vélemények megküldésére 2014. augusztus 25-ig volt lehetőség.
3. Az érintettek levélben történő megkeresése, tájékoztatása a kormányrendelet szerint.
A 3.4.2. pontban megnevezett szervezetek részére 2014. július 28. – aug. 1. között levélben megküldtük a Natura 2000 fenntartási terv tervezetét, melynek véleményezésére 2014. augusztus 25-ig volt lehetőség.
A Csorvási löszgyep természetmegőrzési terület esetében 6 db levél került kiküldésre.
4. Tájékoztató: részletes beszámoló az érintett gazdálkodók, területhasználók számára a fenntartási terv tervezetéről, mind szélesebb körű ismertség és véleménynyilvánítás biztosítása érdekében.
A természetmegőrzési terület fenntartási terv tervezetének ismertetése céljából 2014. július 24-én tájékoztató előadást tartottunk az érintett területhasználók részére.

A tájékoztató előadás résztvevőinek száma 4 fő.

5. Nyomtatott ismertető: a kommunikációs cél hatékonyságának növelése, és a kommunikációs üzenetek eljuttatása érdekében közérthető, informatív tájékoztató kiadvány készítése és eljuttatása az érintettek részére.
Nyomtatott ismertető elkészült példányszáma: 500 db.
6. Honlap: a fenntartási terv elérhetőségének biztosítása az együttműködő fél honlapján, a mind szélesebb körű ismertség, nyilvánosság és véleménynyilvánítás biztosítása érdekében.
Az elkészült fenntartási terv a következő honlapon érhető el: www.csemete.com

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A kommunikáció érintett csoportjai az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 4.§ 4. pontja, illetve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól 43/2012. (V. 3.) VM rendelet értelmében - a szóban forgó természetmegőrzési terület vonatkozásában konkretizálva – az alábbiak:

a) gazdálkodók

HUKM20007: ezen tervezési terület esetében a területet kezelő földhasználók hiányában egyéb, a területet felügyelő, jól ismerő vagy esetleg kutató személyek

b) a Natura 2000 területtel érintett földrészletek tulajdonosai és vagyonkezelői;

HUKM20007: megegyezik az a) pontban megjelölt célcsoporttal.

c) Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervei és települési önkormányzatok;

HUKM20007 – államigazgatási szervek:

1. Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Kirendeltsége
2. Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság
3. Békés Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága
4. Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Szolnoki Bányakapitányság

HUKM20007 – települési önkormányzatok: 1 db (Csorvás)

d) egyéb területhasználók;

HUKM20007: ilyen célcsoport nem került azonosításra.

e) agrár szaktanácsadók; g) falugazdászok;

HUKM20007: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Igazgatóság

f) agrár szakmai és érdekképviseleti szervezet;

HUKM20007: f) és g) pont alatt azonosított szervezeteken felül egyéb célcsoport nem került azonosításra.

g) egyéb indokolt célcsoport
HUKM20007: ilyen célcsoport nem került azonosításra.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervezetekkel

A Natura 2000 fenntartási terv tervezetének egyeztetése a következő területi és helyi szervezetek, szervezetek bevonásával történt.

a) gazdálkodók

A tervezési területen hagyományos értelemben vett mezőgazdasági hasznosítás nem történik, azon a nemzeti park igazgatóság speciális természetvédelmi kezelést végez. A tervezési területet érintő jegyzőkönyvezett terepbejárás megtörtént, mely során a területet kezelő földhasználók hiányában azt jól ismerő vagy kutató személyek megkeresése, véleményük, javaslataik meghallgatása zajlott. A jegyzőkönyvezett terepbejárások során a tervezési területen megkeresett érintettek észrevételeit, javaslatait a tervezési terület kezelési egységeinek lehatárolása és az azokra vonatkozó önkéntes előírások meghatározása során figyelembe vettük. A felkeresett területhasználók (5 fő) a Natura 2000 fenntartási tervek tartalmával kapcsolatos véleményüket egy előre elkészített kérdőív segítségével fejthették ki, mely az egyes kezelési egységekhez tartozó kezelési javaslatok listáját tartalmazta. Azokat a javaslatokat, amelyeket a gazdálkodók nehezen kivitelezhetőnek, a gazdálkodást jelentősen akadályozónak találták, és természetvédelmi szempontból sem elengedhetetlen a betartásuk, nem építettük be a terv kezelési javaslatai közé

b) agrár szaktanácsadók; g) falugazdászok;

A fenntartási terv tervezetének megismertetése az érintettekkel a 2014 júliusában tartott tájékoztató előadások keretében történt, ahol a jelenlévőknek lehetőségük volt a fenntartási terv tervezettel kapcsolatos észrevételeik megosztására. A tájékoztató előadás során a jelenlévők részéről a fenntartási terv szempontjából észrevétel nem került megfogalmazásra. A tájékoztató előadás résztvevőinek száma 4 fő.

c) a Natura 2000 területtel érintett földrészletek tulajdonosai és vagyonkezelői; Megegyezik az a) pontban ismertetettekkel.

d) a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervei és települési önkormányzatok;

A fenntartási terv tervezetének megismertetése az érintettekkel 2014 júliusában megtörtént. Az egyeztetés a 3.4.2. pontban felsorolt szervezeteket érintette. A tervezet véleményezésére 2014. augusztus 25-ig volt lehetőség, mely során a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Szolnoki Bányakapitányság részéről érkezett észrevétel, mely a tervezési területek és környezetük, valamint az ott található földtani értékek geológiai szempontú leírását, illetve a tervezés során a bányászati érdekeltségű területek figyelembe vételét kéri a fenntartási tervben. A fenntartási tervek tartalmi követelményeit meghatározó 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet és az "Útmutató a Natura 2000 fenntartási tervek készítéséhez" című dokumentum nem írja elő a fenntartási tervekben a bányászati érdekeltségű területek jellemzését.

e) egyéb területhasználók;

Ilyen célcsoport nem került azonosításra.

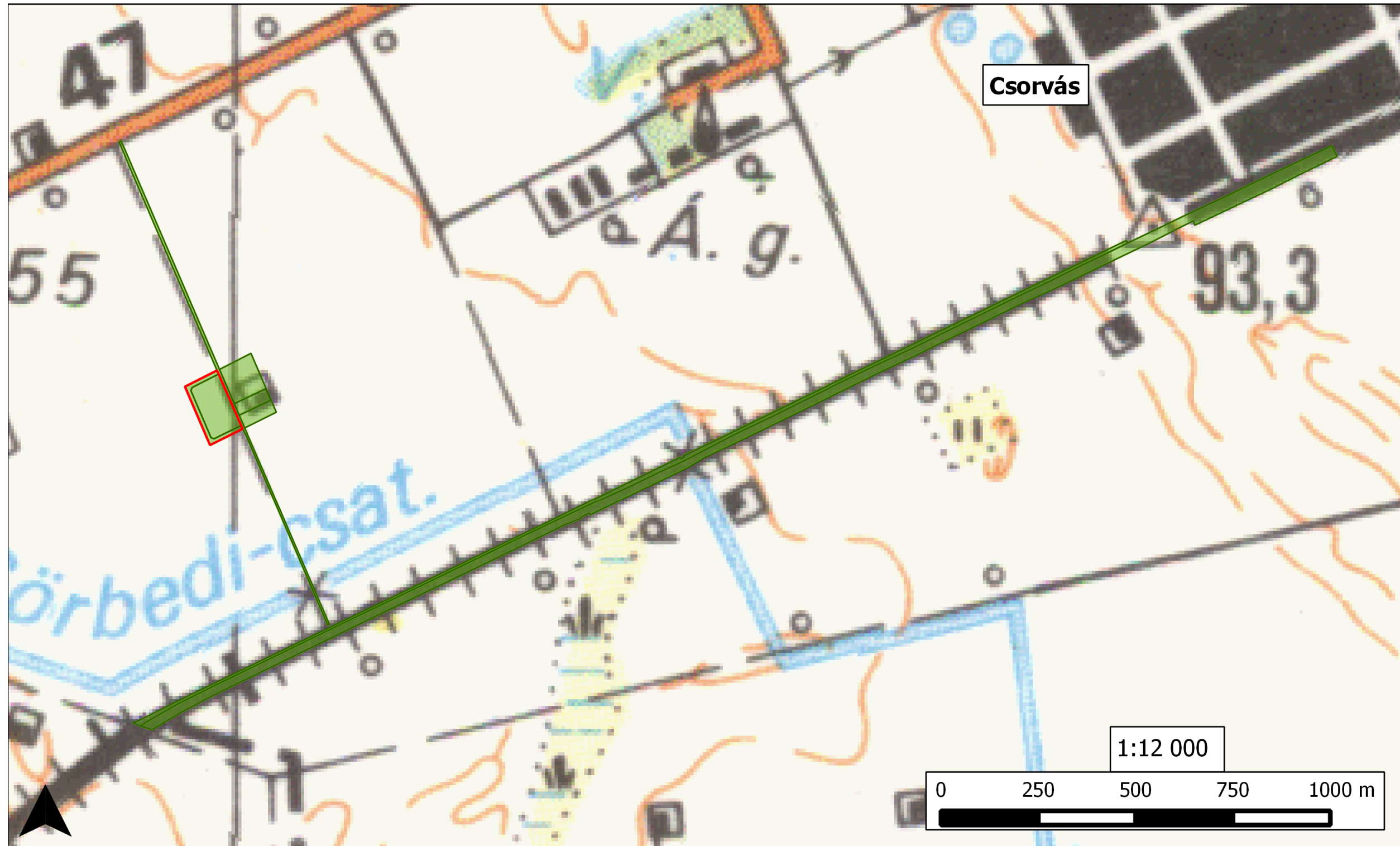
f) agrár szakmai és érdekképviselői szervezet;

Ez f) és g) pont alatt azonosított szervezeteken felül egyéb célcsoport nem került azonosításra, ezért az ott ismertetettek a mérvadók.

g) egyéb indokolt célcsoport;
HUKM20007: ilyen célcsoport nem került azonosításra.

II. Térképek

1. A tervezési terület áttekintő térképe (2014)

- Körös-Maros NP terület határa
- Csorvási löszgyep (HUKM20007) terület határa

2. A tervezési terület kezelési egységeinek áttekintő térképe (2014)

